

Zapomnili smo si nekatere obreškovalce danke čez g. Wratschko in njega delovanje, katero je bilo izvrstno in pošteno. G. Wratschko pa ni iskal nobene časti in si ni nečevaloval djet. Bil je mož, ki je okraj proti vsaki neprijetnosti zastopal. Najbolj se še spominjam na železnicu. Takrat so prvaški "oberkrižarji" tudi, da obravna železnice ni sklenjena, da bodo moral okraj plačati ne samo 40.000 K, ampak še enkrat toliko in da je vse laž, kar je pravil Wratschko. Spominjam se tudi, da je takrat "Slov. gospodar" pisaril: "Zdaj ko dobimo naše (prvaške) roke okrajni zastop, bomo pokazali ljudstvu, kako slab je Wratschko gospodar" itd. Mi pametni, in trezni kmetje smo takali dve leti na te dokaze, ali ni ne duha ne duha. Zato hočemo pa mi svoje mnenje povedati! Železnica ne tirja denarja, tako je vse igotovljeno. Wratschko ni bil nikdar lažnik, on je odredil od velikega plačila, katerega je prejšnji okrajni zastop, ki je bil v prvaško-klerikalnih rokah, zakrivil. Nadalje je Wratschko dokazal svojo pravičnost, da se je upal poklicati deželnemu odboru, kateremu je oddal vse akte in račune. In bil je posebno poohvaljen za njegovo redno delo tekom 17. let, to pa z besedami: „Ich danke Ihnen für Ihre musterhaftes Übergeben solche Ordnung findet man selten“; po slovensko: „Zahvalim se Vam za vzorno delo; takšni red se malokdaj dobi“. Te besede je dejal odpola ne deželnega odbora dr. Stepančič, katerega je odbor na prošnjo g. Wratschka samega poslal. To je bil red in to je poohvala, na katere je takri mož še danes lahko ponosen. Mi s kmetje in delavci se tudi še spominjam, da smo začasno Wratschkovega gospodarstva vedno hitro in redno svoj denar dobili. Zdaj pa, Bog se usmili, se mora dva in trikrat sline pri blagajni cediti in milo prosi, predno dobi človek svoj denar. To je prvaška dobrošrnost do kmeta! — Gospo Wratschko je tudi naredil veliko cesarsko Police in Ščavnico in od sv. Jurja do Ljutomerške meje, vse skupaj kakšnih 17 km. Prvaški zaspansi pa v Grabščini niti 3 km. ceste izvršiti ne morejo. Zakaj pa prvaki zdaj nicesar ne pišete o svojem gospodarstvu? Zakaj ne pride brin v lastnem očesu? Zakaj ne pometate pred lastnimi durmi? — G. načelnik se pri letošnjem premiranju konjev niti prikazati ni upal. Lansko leto pa je napovedal licenciranje bikov. Hotel je sam brez g. Wratschku uradovati, kar pa seveda ni šlo. G. Wratschko imenoval je nameč deželni odbor za načelnikovega namestnika distrikta zg. Radgona. Načelnik g. Kodolitsch takrat ni mogel priti. G. Wratschko pa prvaški Trstenjak ni hotel povabiti. Vsled tega živinodravnik ni hotel licenciranje pričeti. Tako so morali kmetje vsled prvaškega sovraštva bike brez vsega uspeha domu gnati. Letos pa so se morali prvaki podvreči in oj, oj, Wratschka poklicati. Cuda, da pri sv. Jurju niso streljali! Saj so vendar celo noč možnarji pokali, ko je bil Trstenjak za načelnika izvoljen. Ali je Kunči to strelivo plačal? — Spominjam se tudi še, ko je g. Wratschko desetletnico načelovanja obhajal in mu je okrajni zastop plačo od 360 na 400 gld. zvišal, kako so prvaki v "Filipovi" krčali: "Zdaj bodejo vboogi kmeti plačevali, da bodo bledi" itd. Zdaj pa, pod prvaško komando, ima načelnik že prvo leto 800 K plače in pisar pa 240 K. Zakaj pa načelnik sam ne piše? Ali ne zna družega pisati, nego dopise v "Slov. Gospodar"? Ali zdaj vboogi kmetje ne bodejo bledi od teh po prvakih naloženih plačil? Slišali smo tudi, da si je Žemljic lansko leto za preglevanje strelnih postaj izplačal 280 kron. Obiskal je dvakrat okraje, strelne postaje in zato je dobil 280 kron! Nekemu pisarju so zato plačali 120 K. Za deputacijo k c. k. namestniku v Gradec so plačali (3 možakom) 60 kron, za isto na glavarstvo v Ljutomer 40 kron. Ali so ti trije možakarji tam res kaj opravili, nameč kaj družega, nego svoje žepi flikari? Drugod pa je na cestne komisije, da kakih 20. kronic naslužijo. Zdaj, pod prvaško vlado, gre vse za denar... Zdaj vboogi kmeti pač ni samo bledi, temveč tudi slep in gluhi... Ti gospodje so vedno takoj plačani. Mi kmetje pa, ki vozimo prodeč na ceste, moramo čakati za denar. Vedno pa nas denarja primanjkuje, akoravno se danes a tretino prodeca manj na ceste vozi, nego je tudi s pomočjo Franc Jakliča, Martin Janača načelovanja g. Wratschka. — Ali vse to

naj že bode kakor hočel. Vprašamo le: Kdo je plačal železnično in zakaj ste prvaki dve leti molčali od tistega "slabega" gospodarstva Wratschkovega, po katerem ste preje tako udrihali? Naš okrajni zastop je pač podoben jaboljki, katera je na zunaj sicer lepa, znotraj pa gnila... Iz Rač pri Mariboru. Taki so! Kdo? Klerikali! Na cesarjev rojsten dan, ko se je pobiralo za po toči poškodovanje reweže v ormožkem in sosednjih okrajih v gostilni g. Mohorko, je neki dobroznan klerikalec Miha D. naravnost izustil: "Jaz ne dam nič." Zdaj se vidi, kakšno usmijenje imajo ti ljudje do svojih sotrinov. Ko bi se pa pobiralo za "obmejne Slovence" ali za kake druge klerikalne namene, gotovo bi bil ta junak prvi s svojimi kronami. Vsevidel.

Sv. Vid n. V. Župnik Fric Repolusk je res apostol miru. Ko je bil misijon v Sv. Vidu, pridigal je eden gospod misijonar, da se večkrat prigodi, da kmet svojega soseda toži, ake lo ena kura prestopi mejo in s svojimi krempeljci popraska na sosedovi njivi. In sedaj čez pet mesecov je ravno župnik, ki je v faro misijonarje poklical, prvi med vsemi farani, ki je tožil svojega soseda, radi kur in šolskih otrok, da so mu kure naredile po izvedenici cenjeno škodo 4 K, šolski otroci so mu travo pohodili 2 K, notar Hans Winkler računa pa 1 K 75 h. Skupni znesek 7 K 75 h, katere ima plačati šolski vodja do 28. t. m., ker inače se bo proti njemu vložila sodnijske tožbe. Kaj pa hočemo reči k temu? Pojd, pa tudi ti tako storil, ako hočeš posnemati vzgled svojega dušnega pastirja! Amen.

Iz Vičanec bri Veliki nedelji. V nedeljo dne 29. avgusta t. l. so poslali posestniki iz Središča in okolice prav veliki težko naloženi voz zelenjave, sočiva in krompirja v našo občino Vičanec v bogim po grozni toči poškodovanem prebivalcem. Ti dari so se razdelili med naše občane, tako, da je vsak prijemnik bil zadovoljen. Izrekam podpisani v imenu vseh naših občanov središkim darovalcem prisrčno zahvalo in tisoči "Bog plati" za te mile darove, kakor tudi vozniku, ki nam je po zelo dolgem potu pripeljal, zgoraj omenjeno hrano. Ako človek natančno premisli to škodo in pomanjkanje, ki ga bodo trpeli skozi eno leto mi in naši nedolžni otroci, se razjoče od veselja vsak, ki sprejme v taki hudi stiski kaki dar. Kajti v gornji panogi ormožkega okraja ni prizadeta nobena občina tako hudo, kakor je razmesarila toča v občini Vičanec. Kdor torej zna, kako lačnemu krunek diši in ktor ljubi svojega bližnjega, naj se ozre svoje srce in naj stegne svojo milostno roko.

Franc Skerlec.

Trbovlje. Sprejeli smo sledči popravek, ki ga objavimo: Exh.-Nr. 66. Slavno uredništvo "Štajerc-a" v Ptaju. V zmislu § 19 tiskovnega zakona, blagovolite dopis iz Trbovlj v številki 35. z dne 29. avgusta 1909 na strani 3 Vašega cenjenega lista, priobčen pod naslovom "Trbovlje. Gróza in strah, preteklo je!" v Vaši prihodnji številki, pod istim naslovom in na istem mestu sledče popraviti: 1. Ni resnica, da je bilo I. trbovljsko vojaško veteransko društvo na pogreb svojega umrlega častnega načelnika g. Franc Kallana povabljen; resnica je, da je vojaško veteransko društvo pogreb po določbah svojih pravil in po sklepnu odbora natančno opravilo;

2. ni res, da so veteranski vojaki vsled toči iz pokopališča zbežali; resnica je, da so veteranci v normalnem koraku in v polnem redu kot zadnji iz pokopališča odšli in še le na mostu pri gospodu Kramerju v Trbovljah se je dalo povleje s tekom iti pod streho; 3. ni res, da so veteranci pustili krsto nezagnjenno; resnica je, da je odbor voj. veteranskega društva že na 8. julija t. l. za vse svoje pogrebe sklenil, zagrnjanje jam oddati slugi pokopališča in ga za to plačati; 4. ni res, da je še le neki občinski strežaj naprosil nekaj drugih delavcev, da so šli mrtvega zagrnit; resnica je, da se je sluga pokopališča Lušinčki po naročilu tajnika ob 1. uru popoldne 3. avgusta 1909, to je: pred pogrebom in pred točo v pričo Ivan Lebarja zavezal za eno krono in 1 liter vina jamo za grniti, za katero delo je tudi resnično 2 kroni in 1 liter vina dobil in je torej ta občinski strežaj bil obvezan prevzeto delo izvršiti, katero je tudi s pomočjo Franc Jakliča, Martin Janča načelovanja g. Wratschka.

opravil, akoravno še le po toči. Trbovlje, dne 30. avgusta 1909. S spoštovanjem c. k. avstrijske voj. veteransko društvo: rudniški inženir J. Krassnig, načelnik. — Opomba uredništva: S tem je ta zadeva rešena in dovolj pojasnjena.

Gornja Sv. Kungota. — Notarski uradni dnevi. — Gosp. c. k. notar Karl Hans iz Maribora imel v naši občini hiši vsak drugi četrtek vsakega meseca notarske uradne dneve, in sicer prvkrat dne 9. septembra t. l. S tem se prihrani onim prebivalcem naše in sosednih občin, ki imajo opraviti pri notarju, mnogo časa in denarja, ki bi ga potrosili, ko bi zaradi notarskih opravil moralih hodiči v mesto.

Ljutomer. Ojeti ljubi volek božji in dopisun "Narodnega dnevnika", ali nisi pred ostal dne 18. avgusta, kakor da je že Šentjasko veteransko društvo proti gostilni Straserovi šlo? Torej tega gotovo nisi vidil, kako krasno je moštvo prišlo že ob pol 8. uri in šlo naravnost v cerkev ter se udeležilo sv. maše, potem se je postavilo pred poslopje c. k. okrajnega glavarstva in se glavarju predstavilo. Ali tega vsi ljutomerski narobnaki niste videli? Pač škandal! Veš ti dopisun nerodnega lista, pusti društvo pri miru. Ti možje so si že čast zaslužili, ko tebe še na svetu ni bilo. Hvale vredno je društvo, da ne zametuje vladarja in da se ne vsljuje srbskemu Jurčku ter svojo prisego izpoljuje. Mi Ljutomeržani želimo temu vrlemu društvu mnogo sreče in prosimo vse mirno misleče, naj društvo podpirajo. Hvala pa tudi ljutomerskemu veteranskemu društvu, ki je šlo temu društvu do kolodvora nasproti. Vidilo se je, da so ja vsi vojaški brati, da so vsi enkrat z orožjem v roki bili pripravljeni, žrtvovati svojo kri za Avstrijo in cesarja. Taki smrkolini okoli nerodnega lista ne bodejo može vojake sramotili. Prvaški požarniki so imeli ta dan seveda druge opravke; le ljutomerski požarniki so bili v cerkvi. Sramote je pada na sramotilce nazaj! In hujščaki proti vojnikom se sami sodijo!

Sv. Janž na dr. p. V nedeljo 29. avgusta bil je tukaj pri nas shod, katerega je priredila novopečena "kmečka zveza". Govorilo se je vse mogoče reči, ki nimajo za kmeta niti vinarja haska. 1. da hočejo v Ljubljani ustanoviti slovensko vseučilišče; 2. da moramo imeti več slovenskih poslancev, da bodejo zastopali naš slovenski okraj; 3. napadalo se je grozovito poslanca dr. Miroslava Ploja in pri temu je visokosloca Rajh g. Ozmcu močno na nogo stopil, da mu skoraj ni mogel nogo odmaknit. In mi kmeti odgovarjamo proti ljubljanskemu vseučilišču, da to bode koščalo veliko svoto denaria in je boljše, da bi se oziralo na kmečke potrebe, posebno na te okraje, ki so bili letos od toči poškodovani. Naj bi ti podporo dobili, za te nesrečne še niti Ozmc besedico izpregorovil ni! Tako se je tukaj pokazala ljubezen do kmečkega stanu! Naznajalo se je tudi, da bodejo kmalu zopet volitve v državnem zbor, da bi jim zopet zaupali. Ali kmetje, bodite pametni, zaupajte tistim, ki zdaj isčejo, ko ste pomoči potrebeni; črnuhi vas zdaj ne poznajo, da ste ponesrečeni od toče. Tedaj takšnega poduka šentjanžki kmeti nismo več radovedni, kjer zastopite o kmetijstvu toliko, kakor zajec na boben! Adio, gospod poslanec Ozmc!

Novice.

Polom prvaških denarnih zavodov? Opotovanje že smo povedali svoje mnenje, da bodejo prvaški denarni zavodi polagoma istotaki polom doživel, kakor so ga svoj čas brezvestna konzumna društva. Vzrok leži v prvi vrsti v tem, da je po Štajerskem in deloma tudi po Koroskem veliko preveč teh prvaških posojilnic in zadruž. V drugem oziru pa se ti slovenski denarni zavodi veliko preveč za politiko brigajo. V zadnji številki še smo označili grozovito lahkomiselno gospodarstvo okrajne posojilnice ormožke. Tudi je treba opomniti, da se v mnogih teh zavodih naravnost brezvestno in proti postavno s tujim denarjem dela. Gotovi člani predstojništva ali nadzorništva si jemljejo ednostavno posojila, kolikor se jim poljubi. Naši čitalatelji se gotovo še spominjajo na žalostne dogodke v Šoštanjski posojilnici. Tako ni čuda, da se ti denarni zavodi majajo in da je vsak dan

pričakovati večjega poloma v tej ali oni prvaški posojilnici. Oblastnega nadzorstva ti zavodi itak nimajo in zato delajo voditelji lahko, kar hočejo. Prvaški listi so nas že večkrat napadli in osovali, ker smo to resnico pribili. Rekli so, da smo jim nevošljivi. No, s povkami in neumnim sumničenjem se take zadeve ne dajo iz sveta spraviti. Ali mi smatramo za svojo časnarsko dolžnost, da ljudstvu oči odpiramo in vbole kmete nato opozarjam, da so njih krvavi vinarji v nevarnosti. Dokler so bili prvaki na Štajerskem in Koroškem še v eni stranki združeni, so vse to seveda tajili. Ali zdaj, ko so razcepljeni v klerikalno in liberalno stranko, zdaj ko se sami med seboj lasajo, potrdijo ti prvaki sami, da smo mi resnico pisali. Tako piše n. p. "Narodni list" že tedne sem, da sta klerikalni posojilnici v Slov. Gradcu in Marenbergu na robu propada in da bodejo vložniki ves denar izgubili. Klerikalni "Slov. Gospodar" zopet piše, da je celjska "narodna založba" v veliki nevarnosti in da bodo poleg tega narodnjakarski zavodi "Lastni dom" v Celju, nadalje liberalne posojilnice v Šoštanju, Brežicah, Slov. Bistrici itd. propadli. Kdo ima zdaj prav, klerikalci ali liberalci? Mi mislimo, da vsi! Polom prvaških denarnih zavodov bode splošen in bode liberalce kakor klerikalce prizadel. Vbogo, zaslepljeno ljudstvo!

Kako delajo z našimi denarji! Večkrat že smo poročali, kako velikanske svote denarja romajo v pasivno, na pol bankerotno kranjsko deželo. Pred kratkim zopet je dovolila vlada za zgradbo neke nepotrebne obrtne šole v Ljubljani več milijone kron iz davčnega denarja, h kateremu seveda mi vsi prispevamo. Zanimivo je pa, kako brezvestno Hribarjeva gospoda ta denar porabila. Izročila je stavbinska dela znanemu Hribarjevemu prijatelju Filipu Supančiču. To pa vkljub temu, da je hotel neki drugi stavbinski mojster delo za 16.500 K ceneje prevzeti. Teh 16^{1/2} tisoč kron so torej ljubljanski prvaki kar skozi okno vrgli. In davkopalčevalci vseh dežel plačujejo, da se nekaj kranjskih mogotcev redi.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Zopet septembarska gonja? Bliža se obletica lanskih prepirov in tepežov, katere so povzročili prvaški hujškači v Ptiju. Danes smo si pač vsi na jasnum, da se nobenemu kmetu v Ptiju ni niti las skrivil, da je pa nasprotno vejlala vsa razburjenost in ves odpor tistim pri-vandrami prvaškim hujškačem, kateri hočejo i na spodnjem Štajerskem udomačiti kranjske šege in navade. Ploj in njegovi trabant iz Kranjskega ter Koroškega so bili krivi lanskih septembarskih dogodkov. Pozneje so seveda z najgršimi lažmi in z napoldlejšim obrekovanjem pričeli dolžiti napredne Ptujčane, da so oni krivi dogodkov. Pričelo se je hujškati nerazsodne fantaline, da naj napadajo in pobijajo Nemce ter sploh naprednjake, pričeli so z brezobzirnim bojkotom. In kaj je bila posledica tega prvaškega hujškanja? Nemški kupci vina so izostali, — še danes imajo kmetje velikanske mnozine neprodanega vina, katerega niti za 10—12 krajcarjev oddati ne morejo. In hvala Bogu, zopet imamo pričakovati dobro vinsko leto. Zdaj pa, ko se zopet trgatev bliža, pričenjajo prvaki z opets svoj grdo gonjo. Za to nedeljo so sklicali v gostilno "k zamoru" v Ptiju veliko veselico, pri kateri bodejo mlečzobi "sokoliči" prvo vlogo igrali. Vidi se, da se gre tem ljudem edino za hujškanje. Samo zato, da sme par učencev v svojih garibaldinskih rdečih srcah rogoviliti, žrtvujejo gospodarske interese kmetstva prebivalstva. Ali ni to naravnost podlo in brezvestno? Prvaki hočejo prepire in pretepe, oni hočejo razburjenje, samo da imajo potem kakšni vzrok za hujškanje... Mi smo prepričani, da se pametni kmetje ne bodejo udeležili tega rogoviljenja. Kmetje, bodite pa tudi toliko pametni, da ne pustite svoje mlade sinove k tej hujškajoči prireditvi. Naj si prvaška gospoda sama kostanj iz ognja jelme, — vi kmetje ste gotovo predobi zato! Gospodarsko dobro našega okraja tiči edino v dobrem sporazumljenju med Nemci in Slovenci. Kdor to sporazumljenje krši, ta škoduje obema narodnostima. Prvaki naj nikar ne misijo, da se bode v Ptiju manire udomačilo, kakor v Ljubljani, kjer pobijajo tolovajske tolpe

tujo lastnino. Pri nas na Štajerskem ne potrebujemo tega! Ako bi se torej v nedeljo res zopet kakšni prepiri vršili, potem so zanje edino prvaški hujškači odgovorni. Odgovorni so pa potem tudi zato, ako se bodejo nemški kupci vedno bolj naši h krajjev izogibali. To smo hoteli v naprej povedati!

Kje so renegati? S prvaškimi listi je težko govoriti. Ako se jim vrže še toliko jasnih dokazov na glavo, trdili bodejo vedno svoje zabitosti naprej. Vemo sicer, da se od tistih ljudij, katerih edina duševna hrana so prvaški listi, ne more bogye koliko razsodnosti zahtevati. Ali da imajo uredniki prvaških zakotnih listov svoje čitatelje za tako neumne, je vendar za te malo razumljivo... V zadnjem času mečajo Spindlerjeva glasila zlasti z besedami "renegatstvo" in "odpadništvo" okoli sebe. Vsi Nemci na Štajerskem so po mnenju ponesrečenega "pesnika" v Celju sami "odpadniki". Nemci bi seveda lahko sulico obrnili in isto o marsikaterem slovenskem voditelju trdili. Spindler n. p. je gotovo nemško ime in se žalibog ne da prestaviti. Po imenu človekovo narodnost soditi, je pač bedasto. Po tej poti ne bodo Spindlerju sledili. Ali mi smo v zadnjih številkah nekaj dejstev navedli, na katere še do danes nismo dobili nobenega odgovora. Trdili smo in to lahko pred sodnijo kažemo, da je bila cela vrsta spodnje-štajerskih slovenskih voditeljev v svoji mladosti nemška. Tako n. p. se je Ploj kot študent delal za Nemca, tako se je delal ptijski Jurza za Nemca. Tako je nosil veliki "narodni trgovec" v Ptiju Senčar nemške trakove in je bil nemški, "turner". Tako je bil Spindler urednik nemškega lista. Tako je mnogo slovenskih prvakov v študentovski dobi jedlo naprošeni nemški kruh, itd. itd. Od Senčarja imamo celo fotografijo! Prosimo torej za odgovor! Tu tiči gotovo tudi renegatstvo in ako pobija "Narodni dnevnik" namišljene nemške "renegate", potem bi moral tudi prave slovenske odpadnike pobijati, aki bi bil pošten. Radovedno smo, ako dobimo zdaj odgovor. Mislimo da ne, kajti "Narodni dnevnik" ni samo infamen, temveč tudi strahopeten in bojazljiv. In ako bi pričel renegati v svojih vrstah napadati, bi kmalu poginil. Kajti od teh renegatov živi...

Slovenski narod v Ljubljani se togoti čez naš list, ker smo trdili, da je nosila gospa dr. Tavčarjeva v svoji mladosti črno-rdeče-zlate trakove. Mi povemo odkrito, da se nam tukaj prav nič za to gospo ne gre. Tudi nimamo prav nobenega interesa, napadati to pospo; saj ona je vendar tam v Hribarjevi "Iblani"... Ako smo slučaj gospe Tavčarjeve omenili, zgodilo se je to edino zato, da udarimo tiste štajerske prvaške hujškače po ustih, kateri hočejo iz Nemčev nakrat "odpadnike" napraviti. Kar se tiče slučaja gospe Tavčarjeve same, nam je pred par tedni očividec trdil, da to lahko dokaže. Bilo je to v časih, ko je gospa še kratke kiklice nosila. Mi smo se pri našemu poročevalcu informirali, je li ni kakšna pomota mogoča. Ko dobimo odgovor, povemo to v našem listu. Sicer pa je itak znano, da je jako veliko Kranjec nemškega polkoljenja; zlasti velja to o Gorenjih, kateri so v velikem delu bavarski izseljenici. "Narod" naj torej malo potpri, predno poisci vse "iblanske" psovke iz svojega leksikona. Vse tajiti končno ni posebno modro. Morda bode urednik "Naroda" Malovrh tudi tajil, da se ni svoj čas kot Fritz Malowrh podpisaval in v nemških podlistkah pisaril, da sploh nobenega slovenskega jezika ni... Torej malo potrpljenja, ljubljanska gospoda!

Naprednjaki na delu. Vrli naš napredni okrajni odbor v Ptiju stori vse, da bi po toči prizadetim posestnikom njih žalostni položaj izboljšal. Tako je okrajni odbor pri deželni oblasti zahteval, da se prične v po toči prizadetih pokrajnah takoj z zgradbam, pri katerih bi zanoglo nesrečno ljudstvo kaj prislužiti. Namerava se v prvi vrsti ljutomersko in polensko cesto graditi. — Isto tako je zahteval okrajni odbor tako jeno in izdatno podporo za nesrečne posestnike v Halozah, katerim je toča dne 23. avgusta 4. del, v drugih krajih pa celo polovico goric uničila. Čast vrlemu odboru s svojim načelnikom g. Ornigom, ki se vedno spominja na trpeče ljudstvo!

Vbogi ptijski "krigerji"! Poročali smo svoj

čas, kako so se voditelji ptijskih "krigerjev" začasa dohoda knezoškofa k rotovžu prislužili, čeprav jih ni nikdo vabil, kako so škofa demonstrativno slovensko pozdravili, in kako jih je škof nemško odgovoril ter na ta način moralično zaušnico podelil... Tej zaušnici pa je sledila druga. Pred nami leži "Cerkveni zauzak za lavantinsko škofijo Nr. 3890 l. 1909." V tem "zauzaknu" je popisano vso potovanje knezoškofa in tudi njegov dohod v Ptuj. Vse je natanko popisano, do zadnje pičice, edino slavni voditelji "krigerjev" z očkom Vesikia na celo so — izpuščeni. Oj žalost, žalost! Škofu se menda ni zdelo vredno, da bi to možico omenil. Veteranca pač zapisnik omeni, čeprav niso bili pri sprejemu; "krigerje" pa ne. Oj žalost, žalost! Ko je oča Vesik to slišal, vrgel je švanko in "fingret" ob tla in zakričal: Vrag naj vzame vso politiko... Pa brez šale: "krigerji" imajo pod Vesikovim vodstvom preveč smole. To društvo je postal pravi babilonski stolp. Komando imajo še vedno nemško, škofa pa slovensko pozdravljajo. Imenujejo se "krigerje" ali mnogo jih je, ki pri vojakih niti šaržo, pfajfendekelna" dosegli niso, ja ki niti ne vejo, koliko lukanj ima "komis"... Vesik, Vesik, hrabi komandan, kaj ko bi vpeljali pri vašem društvu, "fičafaj" in srbsko komando?

Zupnik in nevesta. Gospod župnik F. R. v St. V. na spodnjem Štajerskem ima mlade neveste prav rad. Posebno rad jih pa ima, ako so — same. Pred kratkim je n. p. pisal neki pošteni nevesti sledeče pismo: Stev. 119. Čenjeni gospici N. N. tukaj. Da Vas morem v nedeljo 8. t. m. prvikrat oklicati, pridite jutri po sv. maši okoli 7. do pol 8. ure s am i k ženitinskemu izpraševanju. Kak četrtek ure pozne naj dojdeta še dva neomadeževana moža kot priče. Ko sta se po skončanem zapisniku odstranila, se začne za Vas zakonski podak Župni urad St. V., 5. avg. 1909. F. R. župnik. — Pač čudno, kaj? Kako to, da zahteva župnik nevesto — samo? Mi gotovo ničesar slabega ne mislimo, ali čudno je pa le! Pobožni župnikovi se sicer ni ustreglo. Ali koliko deklet je na kmetih, ki misijo, da se mora takemu farovžkemu povelju ustreči. Ime župnika kakor neveste je na razpolago!

Oj ti testament! V "Giselaspitalu" v Celju sta bivali dve starci, bolni sestri. Svoj premoženje sta dali kapucinom shraniti. Kako se je naprej nanje vplivalo, se ne vede. Res pa je, da je ena sestra umrla, druga pa okrevala. Ozdravljenja je zahtevala denar nazaj. Dobila je z velikimi težavami svoj denar, onega umrle sestre pa ne. Ja, ja, cerkev ima dober želodec...

G. župnik Sušnik iz Črešnjovca nam je poslal dolgo in solznato pismo, v katerem namilo prosi, naj nikar ne prinašamo "pikantnih stvari" iz duhovniškega življenja in "marov, krogov farovških bab..." V tem pismu nam daje tudi lepe nasvete, kako bi si zvišali število svojih naročnikov. Mi nimamo ne časa, ne volje, da bi z župnikom Sušnikom o takih stvareh polemizirali. Zahvaljujemo se tudi prijazno ali odločno za vse njegove dobre nasvete, brez katerih smo dolej in bodoči tudi v bodoče izhaljali. "Farovške babe", kakor imenuje župnik ženske v župnišča, bi nas seveda tudi nič ne brigale, ko bi Sušnik ne kazal s prsti na druge poštene hiše. In sploh bi se mi nikdar zasebnost ne pečali, ko bi to 1. ne storili klerikalni listi in ko bi 2. ravno osebno najslabši duhovniki ne bi bili največji politiki. Zob za zob!

Zupnik proti cesarski slavnosti. Dobili smo in objavimo sledeči popravek: Stev. 290. Uredništvo "Štajerc" v Ptiju. V zmislu § 19 tisk. zak. zahteva podpisani, da sprejetete sledeči popravek z oziram na Vaše poročilo: "Župnik proti cesarski slavnosti" v štev. 35 Vašega lista z dne 29. avgusta t. l.: 1. Ni res, da je bilo na predvečer rojstnega dneva našega cesarja v župnišču tih in temo; res pa je, da je bilo živahn in vse razvitljeno, ker dokazuje še zdaj ohranjenih 24 ostankov sveč, ki so isti večer na oknih župnišča gorele. 2. Ni res, da tudi lansko leto nisem zapel ob cesarski meši "Te Deum laudamus", pač pa o pustnem torku, ko so pustni norci pred farovžem skakali; res pa je, da se je lani na cesarjev rojstni dan v jutro ob 7-ih služila šolska sv. meša, otroci so imeli

ev" lili, on je čno dila za tem zo na vni elju se nil bili st! in me ajo To Ko en ali en iko bri tvu pl. v ne so eki Cen po ut eje kot od ik ip la žni ko ta ka re se je, z z re se as ih v, je o, o, o, o, d e a k. o, o, o, o, a j er di le to pa ro

no sv. obhajilo in se je koncem sv. meščev "Te Deum" s cesarsko pesmijo, kar je razložio iz oznanilne knjige tukajšnjega župnega na Tom G pag 188. 3. Tudi ni res, da bi imel jaz kak nagovor maškarom o predpustju šenkala vina, šnopsa ter 10 K; res pa da je dobil samo godec Jakob Motel 2 K, je igral ne pa fantje, ki so se letos na tem torek mimoigradoč tudi v župnišču oglameli svoje običajno pustno veselje, a se dolj dostoju obnašali. 4. Tudi ni res, da je pustni terek meni več nego cesarjev rojstni res pa je, da mi je bil ta dan vedno v si, zato pa sem tudi vsako leto poskrbel, da je v cerkvi obhajalo prav slovensko sv. meščev, koncu "Te Deum" in sem letos cerkvene župnije dal na razpolago, da so župnimi streli. 5. Slednjič tudi ni res, da meni cesarska vesnosta še toliko ni bila vredna, da bi se bil kazal in "nagovor držal"; res pa je, da tega sem pri najboljši volji mogel storiti, ker zasluju se, da godeci še en komad zagodejo, so v bliskosti spred župnišča odišli in pred druži privatnimi hišami več komadov igrali. Kn. župni urad Črešnjeve, dne 30. avgusta 1909. mez Sušnik, župnik.

Zopet napredna zmaga. Pred kratkom so vrstile volitve za okrajno bolniško blagajno v Lenartu v slov. gor. Pri volitvi so vrlji naši župenjeniki na celi črti zmagali. Prvaški zagradci se grozovito jezijo in bodejo od jeze še pokali. Čast naprednim volilcem!

Neverjetna duhovniška surovost. V "Slovenecu", glasilu vseh katoliških duhovnikov na avenskem, čitali je sledeči stavek iz Slovenske strice: "— Ekselenca gospod župan Stiger najo dopust, ter so se podali v "Römerbad" in ozdravijo svoje nemškutarske kosti na stroške avenskih odjemalcev njih trgovine . . ." Tako podlo piše katoliški duhovnik! Niti za bolnike niti za mrtve ta banda nima obzirov. Fej! In ti pride hočejo, da bi prikrivali in molčali o farskih lumparijah! Fej še enkrat!

Vbogi fantki! V Smarju pri Jelšah so imeli ne 22. avgusta mlečozobni visoko in srednjekratki, "svoj dan". Fantki si menda predstavlajo, a jih kdo resnim smatra. Pa se grozovito moro. Žalostno bi bilo, ko bi taki revčki, ki so za učesni mokri in nosijo še jajčjo lupinjo in hrbito, politiko delali. Fantki so sli k maši, tem so napravili veselico. Po drugem glazku so se jim možgane zmešale in so pričeli eti ter tamburašiti. Potem so igrali šaljivko "Trije tički". Oj ti tički ti! Višek zabave so dogli, ko je neki jurist Ogrizek "držal govor" in "nemčurjih" udrihal. Fantek menda ne vede, ali bi moral po Pohorju krave pasti, ko bi ne mal nemškega. Seveda mu privoščimo veselje. Saj le govori, saj študira za "jezičnega doharrja" . . . Pri vsej tej komediji nezrelih smržolov je le nekaj zanimivo. Kako to, da se deležuje srednjošolska mladina takih političnih priedreb? Ako se politikujoči duhovščini dopade, da taki fantki že popivajo, potem je to njeni star. Ali kolikor nam je znano, je šolarjem saka politika prepovedana in vprašamo tedaj solsko oblast, kaj ona o temu misli . . . Fantki pa naj se le naprej zabavajo. Kadar bodejo sami svoj kruh služili, takrat jih že primemo za ušesa! Izdaj pa jim posodimo k večjem žepni robec, da si nosove osnažijo!

Knez in škof dr. M. Napotnik izdal je pismo na vse župnije, v katerem prosi za nabiranje podpor po točni prizadetim prebivalcem Ormožega in ptujskega okraja. V tem pismu pravi škof m. dr.: „Komu bi se ne usmilil revno življenje, ki žaluje zbezgan in prestrašeno in zre obupano v bodočnost! Zopet torej potrkam kot Vaš višji pastir na Vaša dobratljiva in usmiljena srca in Vas prosim v imenu „Očeta usmiljenega in Boga vse tolaze“ milih darov za vsega usmiljenja vredne ponesrečence“.

Škof je poleg tega odredil, da se bode dne 12. septembra to iz prižnic popisalo in na 19. septembra v cerkvah darove nabiralo. Čast našemu škofu!

Gonjo proti nemškemu poduku na šoli na

in potrebo znanja nemškega jezika, brez katerega je dandanes težko v življenju izhajati. Mislimo, da na celi Ptujski gori niti enega kmetskega človeka, ki bi tajil pomen znanja nemščine ali pa ki bi se branil, da se njegov otrok nemškega jezika priuči. Nekaterim hujščem pa to na noben način ne gre v glavo. Oni sovražijo brez vzroka ali pa iz gole zavisti in sebičnosti vse, kar je nemškega in vsled tega tudi nemški jezik. In čeprav se ljudstvo samo ne strinja s temi hujšči, imajo ti vendar v nekaterih javnih zastopih toliko moči, da zamejajo svoje črne načrte kovati. Podreti, uničiti hočejo tisto, kar je ljudstvo z mnogimi prošnjami doseglo, kar je vroča srčna želja vsega prebivalstva. Zato so ti zaslepenci letos nakrat v okrajnem šolskem svetu stavili in sprejeli predlog, da naj se odslje ne podučuje več v nemškem jeziku. Kakor bliski jasnega je vplival na brezvestni, hujškajoči sklep na prebivalstvo. Nikdaj ni mogel razumeti, zakaj in kako je to prišlo in kmetje, ki so nam to zadevo sporočili, so kar z zombi škripali nad hinayščino teh hujščev. Dokaz, da se ljudstvo ne strinja s tem sklepom, je dejstvo, da se je takoj nabralo podpis 120 starišev, ki zahtevalo, da ostane nemški poduk in da se ne posluša ljudi a la Klemenčič, katerega zmožnosti za šolo smo itako že opetovano popisali. Cela fara je naravnost razburjena in ako bode to podložiti hujškanje proti nemškemu poduku, naprej trajalo, zgodilo se bode marsikaj neprijetnega. Mi opozarjam šolsko oblast odločno na tega Klemenčiča, ki je mojster edino v pijančevanju in ki še vedno ne da miru, čeprav se mu je v javnosti že stvari očitalo, zaradi katerih bi se vsakdo skril. Opozarjam pa oblast tudi na dejstvo, da se ljudstvo ne pusti več v zeti nemški poduk, da so stariši za nemški poduk. In mislimo, da imajo stariši tudi kaj pri vzgoji otrok govoriti, ne pa samo celibaterji in pijani šolmeštri. Kdor seje veter, žel bode vihar. In na Ptujski gori zna priti do tega viharja!

V Zavrcu se je dne 24. avgusta novi telegrafični urad otvoril. Ta urad je srednja štacija med Ptujem in Ljutomerom ter je neposredno povezan z mestni Gradec, Maribor, Ptuj, Ljutomer, Ormož, Čakaturn in Varaždin.

Olajšave na železnici. Ministerstvo je dovolilo nekatere olajšave pri voznih tarifah za blago na pragah, ki tečejo v po toči ali drugih ujmih prizadetih štajerskih krajih. Občine in v njih nahajajoče se zadruge smelete bodejo namreč od 1. septembra do 31. decembra prevažati steljo in krmino ter bodo dobili vozino povrnjeno. Žal da velja to le za državne železnice.

Velika tatvina. Iz podstrešja hiše štev. 16 v Theatergasse v Mariboru je bilo raznih predmetov v vrednosti več 100 kron pokrajenih. Tatove še nimajo.

Nesreča ali zločin? Posestnik Alojzijo Esenko v Prošincih so našli 400 korakov od njenega stanovanja mrtvo z razbito črepino. Dosej se še ne vede, ali se je nesreča ali zločin zgodil.

Obstrelil se je zaradi nesrečne ljubezni tiskar Franc Prelog v Celju. Upa se, da bode okrevali.

Otrok v cerkvi. V farni cerkvi v Celju so našli te dni pri frančiškanskem oltarju malega kokajočega otroka. Na prsih je imel otrok rožni venec. otroka je neka revna mati proč položila.

Požar. V Unišah pri Ponikvi je pogorela posestnikova Povale hiša in gospodarsko poslopje. Domači ljudje so bili vsi v cerkvi. Le 13 letna slabumečna hčerka je bila doma in je našla v plamenih smrt. Posestnik tripi veliko škodo, kjer je le za malo sveto zavarovan.

Trpinčenje živali. Kočar Tomaž Goričan v Krajsoršaku pri Ljutomerju je svojo kravo tako neusmiljeno pretepaval, da jo je težko poškodoval in ji tudi v rog izbil. Nečloveškega kočarja so naznani. Tako trpinčenje živali dokazuje le surovost srca.

Vlak ubil je 64-letno Marijo Koren iz Hontjevasi. Šla je čez tir. Tovorni vlak jo je vrgel v neki drog, da je bila takoj mrtva. Pri sebi je imela čez 1700 K denarja.

Čast delavcu! Preteklo nedeljo bil je v ptujskem rotovžu mizarski pomočnik g. J. Rosmann s srebrno medaljo za 27-letno delo odlikovan. Župan Ornig je imel lepi nagovor; naposled je

odlikovanemu medaljo s častnim darilom mesta izročil. Tudi drugi govorniki so izrazili svoje veselje in čestitke. Vrlemu delavcu čestitamo tudi mi!

Ogenj. V Rotweinu je gorelo pri posestniku Wresnigu. Požarniki so rešili pohištvo ter bližnja poslopja, medtem ko je vse drugo pogorelo. Govori se, da je požar delo zločinka.

Dezertiral je kanonir L. Kuumpa niz Maribora.

Pomoč. Za po toči poškodovanje v vzhodni Štajerski nabral je poseben odbor v St. Johenu pri Herbersteinu že 3.400 kron.

Iz Koroškega,

Napredna zmaga. 19. p. m. so se vršile v občini Paternion občinske volitve. V vseh treh razredih so zmagali naprednjaki i. s. v prvem z 20 glasovi, v drugem z 27 (proti 13 klerikalnim) glasovi in v tretjem z 137 (proti 87 klerikalnim) glasovi. Črna stranka pod vodstvom znanega parčka Khevenhüller-Vospersnik je grozno potrta. Čast vrlim naprednim volilcem, ki nočejo Koroško klerikalni temi izročiti!

Pravica za vse! Ako opazujemo divjo gonjo, ki jo prireja politikujoče farščvo proti št. iljskemu župniku Cesky, potem se moramo pač vprašati: Kaj je ta Cesky za božjo voljo storil? V škofovem pismu čitamo, da je g. Cesky popival, da je plesal, da pri maši očvidno ni bil trezen, da je kuharica porodila itd. Mi ne vemo, ali je to res, ali ne. Na vsak način pa trdim, da cela vrsta drugih duhovnikov ni niti za las boljša. Ali naj naštejemo slučaje? Ali naj povemo zoper imena? Mi vemo, da neki duhovnik spije na enem sedežu 25 steklenic pive in da hodi potem celo noč s puško na rami pod oknom deklet. Mi vemo o drugih duhovnikih naravnost nemoralne stvari in nečistosti. Ako ne poneha vsa ta gonja proti Ceskemu, povedali boderemo mnogo novega. In radovedni smo, je-li bode milostivi knezoškop tudi pri drugih duhovnikih tako strog, kakor pri župniku Cesky!

Politika prva reč! Poročali smo v zadnji številki, kako zasedlejo politikujoči duhovniki župnika Cesky v St. Ilju. Na njegovo mesto hočejo mirnim faranom vsiliti kaplana Hornböcka iz Plajburga. Mislimi smo takoj, da je ta Hornböck gotovo politikujoči hujšč, ker ga pravki tako priporočajo. In res! Hornböck se je delal sicer preje za Nemca, kar je tudi po imenu in rodu. V Plajburgu pa je postal ta čedni Hornböck nakrat bud prvak in politični agitator. Iz Johannata postal je Janez. Delal je politiko na vse mogoče načine. Posebno šolskim deklicom se je z raznimi knjigami prikuopal. Ob priliki prvaškega "taborja" je ponujal ta Hornböck Nemcem "gulaš iz slovenskih črev". Ta človek naj bi bil boljši nego župnik Cesky? Mi tega ne verujemo. Tudi prebivalci v St. Ilju ne. Zato se bodejo z vsemi močmi branili, da bi ta Hornböck njih duše pasil. Politikujočih hujščev ne potrebujejo v St. Ilju!

Preganje duhovnikov. Po Koroškem se je pričelo zdaj vse poštene, miroljubne duhovnike preganjati. Pred kratkom se je tudi župniškega administratorja v Maria-Trostu, patra B. Binderja prestavilo. Binder je bil v fari zaradi svoje nepristrnosti in miroljubnosti zelo priljubljen. Prestavili so ga baje le zato, ker ni trobil v rogu prvaških hujščev, kateri se nahajajo med člani frančiškanskega hospica v Lankowitzu. Vprašanje je seveda, ali bode to šikaniranje pošteneh duhovnikov in podpiranje politikujočih hujščev v kuti za sv. vero koristno ali škodljivo.

Walcher — župnik. Znani hujšča poslanec Walcher je torej vendar dehant v St. Vidu na Glani postal. Na Koroškem mora biti duhovnik veliki hujšča, potem dobi najboljše fare.

Prevalje. Dokazi so nam došli, da Grafenauer ni prijetelj našega kmeta in tudi nikdar ne bo. V Črni in Možici se je pred kratkom vrnil zbor, v katerem sta govorila državno-zborska poslanca gosp. Nagel iz Velikovca in gosp. Luččovnik iz Žihpolj. Povdarjalata v slovenskem jeziku delovanje državnega zobra, ter prišlo je v govoru tudi do tega, kaj so storili napredni koroški poslanci, ko so prišli kmeti zaradi suše v narvečjo stisko. Gospod Nagel in njegovi tovarisi so napravili prošnjo, da se mora dati od države kmetom takoj potreben podporo, da ne pridejo v veliko škodo. In res, dosegli so na-

predni poslanci 200.000. krov podpore. Prav prisrčno hvalo izrečemo gosp. Nagelu in njegovim tovarišem za trud in jih prosimo, da naj nam bodo še zanaprej naklonjeni! — Kje je le kaj bil v tistem času, ko so bili naši kmeti v narvečji stiski, Grafenauer? Zakaj se pa Grafenauer nič ni brigal za vbogega kmeta v takem narslabšem času? Kadar so volitve pred durmi, tedaj pride se ta orglar semkaj bahat in obljudi, kaj bo vse storil za kmeta, in ko se odpelje, seveda se še poprej v farovž nasiti z dobro pečenko in vincem, smeji se, kako je vjel gim-pelna in kaže figo kmetu. Reči moramo, da od tega Grafenauerja nikdar ne bomo doživeli dneva, da bo en storil le en korak za kmeta. Poklic tega Grafenauerja je edini le tisti, kako bi štimal orgle, da bi mogli mu drugi zagoditi na ples. Ta poslanec je nepremehoma spal cele osem dni v tem času, ko so napravili koroški napredni poslanci prošnjo podpore za kmeta. Mogoče je, da je Grafenauer tedaj na Dunaju v kakšni kavarni igral, ali pa je iskal cele osem dni po kranjski deželi igrace; seveda 20 krov na dan plače je boljše v žepu, kakor skrbeti za kmeta. Kmetje, stenografski protokoli državnega zborna pričujejo, da se je Grafenauer še le osem dni pozneje oglasil, ko so napredni poslanci podporže doseženo imeli; on je spal, zmisli se je še le potem, iti tudi do ministra, a vse prepozno. Dosežena podpora za velikovski okraj po 50.000 krov je edino delo poslancega gospoda Nagelja; tudi pri tem delu za kmeta je spal Grafenauer v kakšnem kotu, in se ni zbudil več. Dopisunčka „Mira“ naj bo sram za debelo laž; resnica je prišla na dan, resnica bo govorila!

Prevalje. Najava je pri klerikalnih razprodostih novega časa so „igre“. Pri teh igrah poslužujejo se klerikalni voditelji naših mladih deklic, da pred njimi komedijo špilajo. Komedianstvo sicer pri priprostem ljudstvu nikdar ni bilo posebno čislano in tudi zdaj jih ljudstvo ne mara; iz katerega nagiba so tedaj komedije ravno kmečkem ljudstvu od klerikalne previdnosti podeljene? Ta nezapadljiva nadležnost je ledad kaplančkov in vpeljan za njih zabavo in za pašo njih očes. Kako poželjivo marsikateri pri igri nežno igralko in krasno, za njega nedosegljivo deklico ogleduje, da mora ta oči pobesti, in čeravno se sicer čisto nič ne zmeni za grgotljajočega seladona, sramežljivosti zardeti, kakor bi jo kri polila, ker ni navajena, na ogled zaljubljencev postavljeni biti. Mi želimo, da se ohrani naših hčera nedolžnost. To pa ne more biti, ako se nežna devica (cvetlica) na ogled nešramnim ogleduhom stavljata in pred njimi komedijo špila in pred drugim zbranim ljudstvom raznovrstne sorte. Varujte nedolžnost naših deških hčerk, ne dajte jih na ogled stavljati požljivosti, naj ostane rajš doma, kjer ni zapečljivosti. Taki starši pa, katerih hčerke itak več ne zardijo pred požljivimi pogledi, jih naj le zanaprej stavljajo na ogled, morebiti dosežajo priskrbljenost kot farske kuharice.

Castno medajlo za 25-letno službovanje v požarni brambi so dobili v Ebersteinu sledeči gg. Jakob Talakerer, Fr. Bein, P. Nussdorfer, Rudolf Samonigg in M. Isopp. V Spittalu pa je dobil castno medajlo za 40-letno službovanje g. Jos. Feichter. Čestitamo!

Železniška nesreča. Pri postaji Klagenfurt-Lend se je zaletel tovorni vlak v voz, ki je hotel ravno čez progo peljati. Kučija je bil težko poškodovan, istotako konj. Nesreča pa bi bila lahko še veliko večja.

Pazite na deco! V. Grafensteini prišel je 5-letni otrok mlinarja Jernéja v kolesje in je bil usmrten.

Iz skale padel je posetnik Jos. Samonig pri Mallestigu. Padel je 20 m globoko in se težko poškodoval.

Nesreča. Mlada žena železničarja Uschan v Nötschu na Dobraču je padla čez stopnice in se tako težko poškodovala, da je čez dva dni umrla.

Družinska žalojiga. V. Frusachu je umrl poštni uradnik g. Baumgartner. Njegova smrt

je šla hčerki Alojziji tako k srcu, da je vzela revolver in si pogurala kroglo v glavo. Nesrečica se je težko ramila.

Vlomil je neznani tat v apoteko Jobs & Schneider v Beljaku in ukradel kakih 100 krov denarja.

Po svetu.

Vrage strelija. Na Kranjskem v Sv. Trojiški fari v Pungrtu nad Gabrijelami, imamo posestnika po imenu J. L. Ta človek pravi, da so mu sosedje zacuprili, da ga hodijo vragi strašiti, da se v vraka spremeni in okoli nje govega poslopja po zraku letajo. Zato strelija dan in noč tako, da ljudje spati ne morejo. Orožniki se zato nič ne zmenijo, pravijo, da je neumen. Vendar čudno kaj pa? Ko hodijo ljudje mimo po potu in jim gorke krogle zvijzgajo mimo ušes. Kaj ko bi kak neznanec nevedoma prišel mimo in bi ga takoj postrelil. Ako pa g. oržniki proti temu nočjo postopati, potratali bomo na višjo oblast!

Kako bogastvo raste. Nekdo je preračunal, da je imel amerikanski bogataš Rockfeller leta 1875 le 25.000 K premoženja. Danes pa poseduje Rockfeller okroglo 3.500 milijonov krov. Ako doživi svoje 80. leto (1. 1917), posedoval bodo 5.000 milijone. Akcije, v katerih ima svoje premoženje naloženo, rastejo grozno.

Sladkor se je podražil, tako da stane v detajlni trgovini za 8 vin. pri kilogramu več.

Kolera se je pričela razširjevati v Belgiji. Doslej je že 10 oseb umrlo.

Ruske razmere. Pri Krasnojarsku so roparji osebni vlak napadli, 8 oseb ustrelili in 50.000 rublov oropali.

Loterijske številke.

Gradec, dne 28. avgusta : 83, 50, 12, 90, 74. Trst, dne 21. avgusta : 4, 41, 88, 57, 20.

Povedem birne razpoljuje svetozana tvrdka ur Maksa Bähnel na Dunaju, IV., Margarethenstrasse 27/27 novi cenik brmskih ur, „zlatnine in srebrnine po najnižjih fabrikskih cenah. Dober glas in sedemdesetletni obstanek tvrdke jamčijo za izvrstno, realno postrežno. Naši cenjeni ditäteli dobitjo na naročilo taki cenik z nad 5000 podobama zastonji in franko.“

Damske bluze, šos, predpasniki itd. so pripravljene ali po meri, kupuje se g. Franz Cleinreich, Trimbacher gasse. 459

Mrvo in slamo 508 prodaja najcenejše in najboljši kakovost franko na vse postajo g. Wilhelm Neumann, Gradec, Wielandgasse 2.

Preddelavca (Platzmeister), zmognenosti lesni trgovci, ozemljene, itd. g. Franz Cleinreich, Trimbacher gasse. 500

Dva viničarja vsak s 3 do 5 ljudi, sprejeti se takoj. Stanovanje, lepo, pogori dobr. Georg Freig, v Frank (Frauenheim). 504

Mlađe pridne ljudi isče za fabrični promet in zunanje delo cementne fabrike Bakar p. Reki. 515

Pekovski učenec se takoj sprejme pri gospodu Heinrichu Simonitsch, pekovskem mojstру v Zeltweg, gornjo Štajersko. 514

Coom je surogat za alkohol in napravi, da zanječe pjanec alkoholne pijače.

Coom je popolnoma neškodljiv in vpliva tako intenzivno, da se ozdravijo tudi močno navajeni pijanci.

Coom je najnoviječ, kar je znano v tem oziro napravila in rešilo je to sredstvo že tisočere ljudi, iz bede, revščine in propada.

Coom je preparat, ki se lako raztopi, katerega torej n. p. gospodinja lahko svojemu možu v jutranji pijači da, brez da bi kaj opazil. V največ slučajih dotičnik sploh ne ve, zakaj nakrat špirit ne more vživati, temveč misli, da je preobil vživjanje istega vzroček, kakor se mnogokrat ne mara več jedila, katerega se je preveč vživalo.

Cocom naj bi dal vsak oče svojemu sinu dijaku, predno ta pri izkušnji propade: čeprav ni pijači preveč udan, oslabi alkohol vendor njeve močane. Sihol naj bi vsakdo, ki nimata dovolj volje, da se vzdrži vživjanja opojnih pijač, vzel dozo „Cooma“. Le-to je popolnoma neškodljivo. Dotični konzervira s tem svoje zdravje in prihrani mnogo denarja, katerega bi drugače za pivo, vino, žganje ali liker porabil.

Coom-preparat košta 10 krov in se pošije po povzetju ali naprej-plačilu samo po:

Coom Institut, Copenhagen 321 F, Dansko.

Pisma se frankira s 25 vin, poštna karta z 10 vin.

540

541

542

543

544

545

546

547

548

549

550

551

552

553

554

555

556

557

558

559

560

561

562

563

564

565

566

567

568

569

570

571

572

573

574

575

576

577

578

579

580

581

582

583

584

585

586

587

588

589

590

591

592

593

594

595

596

597

598

599

600

601

602

603

604

605

606

607

608

609

610

611

612

613

614

615

616

617

618

619

620

621

622

623

624

625

626

627

628

629

630

631

632

633

634

635

636

637

638

639

640

641

642

643

644

645

646

647

648

649

650

651

652

653

654

655

656

657

658

659

660

661

662

663

664

665

666

667

668

669

670

671

672

673

674

675

676

677

678

679

680

681

682

683

684

685

686

687

688

689

690

691

692

693

694

695

696

697

698

699

700

701

702

703

704

705

706

707

708

709

710

711

712

713

714

715